

Мр Данијела Ружичић, економски аналитичар

НАЦИОНАЛНИ И СТРАТЕШКИ РЕСУРСИ НЕМАЈУ ЦЕНУ

"Телеком Србија" нема цену, јер нешто што нема цену не може бити на тржишту. Сви заступници продаје у суштини покушавају да нам пласирају наивну "визију" развоја наше привреде и значаја продаје националних ресурса. Сувише је наивно томе веровати. Да бисмо говорили о развоју наше привреде, најпре морамо да говоримо о њеном опстанку. Српска економија мора поново да оживи, па тек онда да говоримо о њеном развоју. Економске мере не дају резултате, што јасно указује да је економска политика лоша, има највиши степен општости, неразумљива је, нетранспарентна и изабрана је да иде путем којим нема повратка. Ако нешто не даје адекватне резултате, одмах се мења!

Сада да кренемо са анализом "Телекома Србија" а.д.

1. ВЛАСНИЧКА СТРУКТУРА

Табела број 1. Власничка структура "Телекома Србија" а.д.

1. Република Србија	58.11%
2. Телеком Србија	20%
3. Грађани Републике Србије	14.95%
4. Запослени и бивши запослени	6.94%
УКУПНО	100%

Табела број 2. Зависна привредна друштва – приказан удео власништва "Телекома Србија" а.д.

1. Телеком Српске а.д. Бања Лука	65%
2. Мтел д.о.о., Подгорица	51%
3. Телус а.д., Београд	100%
4. Фибернет д.о.о., Подгорица	непознато
5. ТС:нет бв, Амстердам	100%
6. ХД-вин д.о.о., Београд	51%

Као што можемо видети из табеле број 2., не ради се само о најављеној продаји "Телекома Србија" а.д. Београд, већ и великог дела зависних привредних друштава у ком "Телеком Србија" Београд има удео у власништву.

Моћници ове "транзиције" у плићаку наводног "плурализма" привидно демократског друштвеног процеса, ни сами изгледа нису свесни вредности и профитабилности компаније "Телеком Србија". Чини ми се, на први поглед, да нам је свима јасно да одређене политичке структуре у нашој држави не пружају сигурност, будући да пре свега делују у смислу сопствене политичке профитабилности, а не профитабилности државних ресурса.

Када је реч о успешности пословања "Телекома Србија" а.д., користиће се одговарајући изабрани показатељи који ће нам омогућити да измеримо и анализирамо успешност пословања предузећа посматрано са различитих аспеката пословања, али да том приликом имамо увид у целокупно пословање предузећа. Чињеница је да коначну оцену успешности компаније чине показатељи њеног финансијског стања! Подаци који су коришћени су из 2013. године на основу консолидованих финансијских извештаја, доступних у регистру финансијских извештаја у оквиру Агенције за привредне регистре.

Табела број 3: Кључни финансијски показатељи из биланса успеха (у 000 динара)

Пословни приходи	116.681.997
Пословни расходи	94.956.271
Трошкови зарада, накнада и остали лични расходи	19.871.508
Пословни добитак	21.725.726
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	18.112.233
Добитак пре опорезивања	18.107.569
Нето добитак	15.699.672
Нето добитак који припада мањинским улагачима	1.424.156
Нето добитак који припада власницима матичног правног лица	14.275.516

Табела број 4. Кључни финансијски показатељи новчаних токова (у 000 динара)

Приливи готовине из пословних активности	134.978.253
Приливи готовине из активности инвестирања	1.606.992
Свега приливи готовине	136.585.245
Готовина на почетку обрачунског периода	15.878.596
Готовина на крају обрачунског периода	8.333.961

Табела број 5: Кључни финансијски показатељи из биланса стања (у 000 динара)

Капитал	143.093.095
Резерве	21.699.883
Нераспоређени добитак	18.450.634
Откупљене сопствене акције	16.502.510
Дугорочне обавезе	28.177.343
Краткорочне обавезе	64.001.208

Табела број 6: Додатни податак (у 000 динара)

Трошкови амортизације и резервисања	25.378.409
-------------------------------------	------------

УПОРЕДНА АНАЛИЗА СА КОМПАНИЈАМА "ТЕЛЕНОР" д.о.о и "ВИП мобиле" д.о.о.

УПОРЕДНА АНАЛИЗА ЗА 2013. годину у (000) динара	Телеком	Теленор	Вип
Пословни приходи	116.681.997	44.887.381	22.616.128
Пословни расходи	94.956.271	31.721.840	22.295.369
Трошкови зарада, накнада и остали лични расходи	19.871.508	3.237.279	2.271.259
Пословни добитак	21.725.726	13.165.541	320.759
Губитак из редовног пословања пре опорезивања	-	-	1.849.660
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	18.112.233	13.079.095	-
Добитак пре опорезивања	18.107.569	13.079.095	-
Нето добитак/ губитак	15.699.672	11.155.759	-1.051.675
Нето добитак који припада мањинским улагачима	1.424.156	42.995	-
Нето добитак који припада власницима матичног правног лица	14.275.516	11.112.764	-

УПОРЕДНА АНАЛИЗА ЗА 2013. годину у (000) динара	Телеком	Теленор	Вип
Приливи готовине из пословних активности	134.978.253	43.587.633	19.677.767
Приливи готовине из активности инвестирања	1.606.992	86.693	33.677
Свега приливи готовине	136.585.245	43.674.326	19.711.444
Готовина на почетку обрачуноског периода	15.878.596	2.312.849	786.705
Готовина на крају обрачуноског периода	8.333.961	2.034.913	763.054
УПОРЕДНА АНАЛИЗА ЗА 2013. годину у (000) динара	Телеком	Теленор	Вип
Капитал	143.093.095	32.917.643	6.211.328
Резерве	21.699.883	-	
Губитак изнад висине капитала	-	-	47.769.386
Нераспоређени добитак	18.450.634	18.558.543	-
Откупљене сопствене акције	16.502.510	-	-
Дугорочне обавезе	28.177.343	8.665.035	80.553.272
Краткорочне обавезе	64.001.208	8.255.531	5.863.368

Додатни подаци (у 000 динара)

УПОРЕДНА АНАЛИЗА ЗА 2013. годину у (000) динара	Телеком	Теленор	Вип
Трошкови амортизације и резервисања	25.378.409	3.810.846	4.728.963

УПОРЕДНА АНАЛИЗА ЗА 2013. годину	Телеком	Теленор	Вип
Број запослених	9.073	1.095	958

Са друге стране, овде је очито у питању на делу озбиљан притисак да се прода "Телеком Србија". На основу свих показатеља и упоредне анализе видимо јасно да је "Телеком Србија" и даље доминантна компанија у сектору Телекомуникација на нашем тржишту. Али овде приказане чињенице не могу да се мењају, да се замене и да се каже да није тако. Поражавајућа је "најава" продаје "Телекома Србије" за све нас грађане Србије. Сваки пут када се у јавности нађу чињенице, појединци никада на то нису имали одговор, већ су углавном бежали од било каквог одговора. Влада Републике Србије би требала врло опрезно и боље да се сналази у ситуацији када добија позитивне оцене и препоруке од стране Међународних организација и Влада других држава. Зашто? Привреда Србије која

се карактерише високом незапосленошћу, високим јавним дугом, ниским или скоро малим инвестицијама, високим каматама од стране банака, високом корупцијом, неповољним амбијентом за настајање малих предузећа и развоја предузетништва где све то заједно никако не може изазвати позитиван економски оптимизам.

У потпуности је несхватљиво зашто продавати државни, најпрофитабилнији ресурс који има највећи удео на тржишту телекомуникација и успешно се бори са конкуренцијом. Самим тим, развој демократије, конкуренције и тржишта капитала иду руку под руку. Политичари који занемарују та начела не чине то случајно!

У блиској прошлости имали смо пример како је Хрватска прошла продајом Телекома. Дошло је до поскупљена услуга и отпуштања запослених. Након тога, Дојче (Деутсцхе) Телеком за који се незванично може чути да ће купити и Телеком Србију, полако укида послове и сели их у друге земље, нпр. Словачку, Румунију, итд. Додатни проблеми који су се појавили је био одлив њихових стручњака у Немачку. Дојче Телеком своје потребе је решавао на начин да нуди младим, најквалитетнијим запосленима интернационалну каријеру и запослење у Немачкој, али уз плату из Хрватске и врло малу надокнаду који су добили за трошкове пресељења. Истовремено, продати хрватски Телеком није довољно улагао у развој мреже, корисници су постали јако незадовољни квалитетом и досупношћу услуге, али су зато упркос нижем стандарду плаћали више него грађани у Немачкој. Тада је додатно, брзина интернета у Немачкој била преко 50 Мбита/сец, а у Хрватској 4 – 10 Мбита/сец.

Са друге стране, Телеком Србија директно део своје добити даје у буџет Републике Србије и даје спонзорства познатим спортским клубовима. Продајом Телекома, тога више неће бити, јер држава више неће имати право на убирање плодова успеха. Шта ћемо онда да радимо?

Рачуница за продају Телекома је врло једноставна: Ако узмемо кредит од милијарду евра, докажемо банци да ћемо га сигурно отплаћивати, на пример, са 80 милиона евра годишње и купимо Телеком! Наравно, разлика је ЗАРАДА! Без иједног евра дошли смо до капитала! Да не говорим да ћемо након неколико година кредит отплатити. Али, остаје и даље ЗАРАДА, КАПИТАЛ, ТРЖИШТЕ И КОРИСНИЦИ УСЛУГА ТЕЛЕКОМА!

Чији је онда све ово интерес:

1. Да ли ће услуге појефтинити. Одговор је НЕ.
2. Да ли ће бити отворена нова радна места. Одговор је НЕ. Биће отпуштања!
3. Да ли ће технологија ићи напред. Одговор је НЕ.

Овде не постоји ниједан економски интерес нити оправдање. А кап у препуној чаши биће оваква одлука Владе. Изгледа да у овом тренутку стратешки ресурси нису приоритет, и то би наша целокупна јавност требала да зна!

Замислите да се ово догоди једној Норвешкој или Немачкој, и то би био језив економски ударац и нико такву одлуку ни у сну не би замислио да донесе. Јер, они за разлику од нас имају огромну посвећеност, уложу енергију, рад, ред и знање за заштиту стратешких и државних ресурса и интереса.